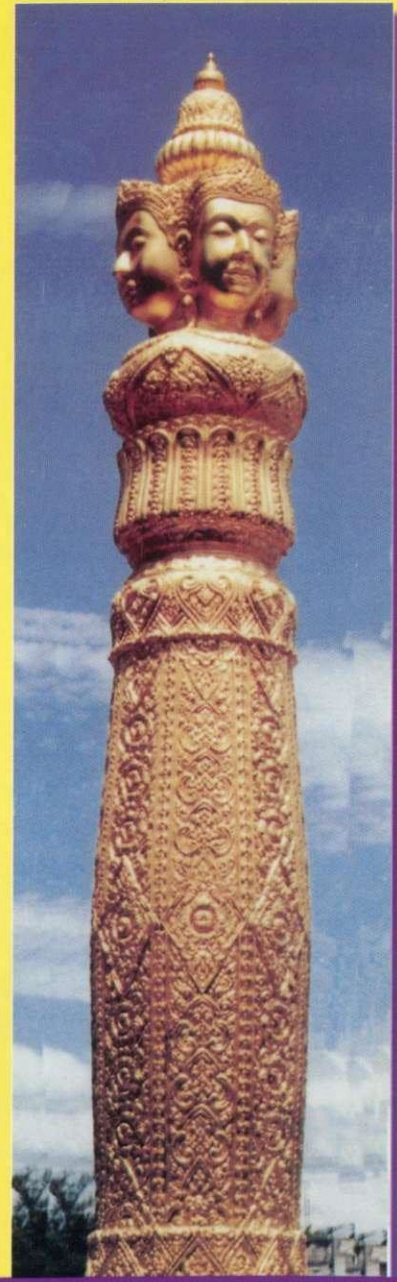

พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์ฟิลิปปินส์อินเตอร์ เลขที่ 47 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กทม. 10700 โทร.433-7704-6, 4337755-7 สิงหาคม 2542

ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์

ศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์

ร.ต.อำนวย ไทยานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (สมัยนั้น) ได้ริเริ่ม และดำเนินการก่อสร้างศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ จนแล้วเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จแทนพระองค์ทรงประกอบพิธีเปิดศาลหลักเมืองประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2537 ตรงกับวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 9 ไข่เวลาในการก่อสร้างประมาณ 1 ปี 4 เดือน เงินค่าใช้จ่ายคิดเป็นต้นทุนประมาณ 11 ล้านบาท คิดเป็นวัสดุสิ่งของที่บริจาคประมาณ 5 ล้านบาท รวมยอดเงินค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ 16 ล้านบาท ซึ่งได้รับความร่วมมือร่วมใจอย่างสูงยิ่งจากชาวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งข้าราชการพลเรือน ตำรวจ และทหาร ในการนี้ได้รับคำแนะนำจาก พล.ต.ท.สรรเพชญ์ ชรรมาธิกุล อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นอย่างดีด้วย

ตามโบราณประเพณีถือกันว่า องค์หลักเมืองเป็นสัญลักษณ์ของการก่อกำเนิดสังคมชุมชนบ้านเมือง และถือเอาเป็นศูนย์รวมทางจิตใจ เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวร่วมกัน เชื่อมกันกันว่าองค์หลักเมืองนั้นมีเทพประจำคอยปกป้องรักษาปัดเป่าเหตุร้ายภัยพิบัติต่าง ๆ ให้หมดสิ้น ดังนั้น การสร้างองค์หลักเมืองและศาลหลักเมืองให้เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่พึ่งทางจิตใจของคนทั้งหลาย จึงเป็นเรื่องยากในการปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติมากมาย ที่จะต้องกระทำ ให้ถูกต้องตามคติโบราณประเพณีและหากจะให้สวยงามเหมาะสมก็ต้องใช้เงินจำนวนมากมหาศาลด้วย ผู้คิดริเริ่มสร้างศาลหลักเมืองจึงต้องคิดหนัก เสียงต่อความสำเร็จค่อนข้างสูง แต่ด้วยเจตจำนงอันแน่วแน่ประกอบกับกุศลจิตอันดีของ ร.ต.อำนวย ไทยานนท์ ที่ปรารถนาให้ชาวประจวบคีรีขันธ์ได้มีหลักเมืองเป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นที่ยึดเหนี่ยว และเป็นสิ่งอำนวยอวยชัยให้ชาวประจวบคีรีขันธ์ประสบความเจริญ มั่ง มี ศรี สุข

ร.ต.อำนวย ไทยานนท์ จึงได้ตัดสินใจลงมือดำเนินการสร้างศาลหลักเมืองขึ้น ดังจะลำดับความเป็นมา เพื่อจารึกไว้ในความทรงจำของชาวประจวบคีรีขันธ์ และเป็นประวัติคู่บ้านคู่เมืองดังต่อไปนี้คือ

ต.ค. 35

จัดหาพื้นที่เพื่อก่อสร้างศาลหลักเมือง ได้ที่ราชพัสดุเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของศาลากลางจังหวัด

อังคารที่ 29 ธ.ค. 35

ตรงกับวันขึ้น 6 ค่ำ เดือน 2 ทำพิธีตัด ไม้ มงคล จากป่ากุยบุรี บ้านย่านซื่อ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี

พุธที่ 6 ม.ค. 36

ตรงกับวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 2 อังคารเชษฐ ไม้ มงคลออกจากป่า

พฤหัสบดีที่ 7 ม.ค. 36

ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 2 อังคารเชษฐ ไม้ มงคลไปประดิษฐาน ณ บริเวณที่จะสร้างศาล หลักเมือง และประกอบพิธีสมโภชตามโบราณประเพณีให้ประชาชนปิดทองสักการะ

อังคารที่ 26 ม.ค. 36

ตรงกับวันขึ้น 4 ค่ำ เดือน 3 เวลา 24.09 น . ประกอบพิธีฝังหัวใจเมือง

จันทร์ที่ 1 มี.ค. 36

ตรงกับวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 4 อังคารเชษฐ ไม้มงคล ไปกลิ้งและแกะสลัก ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

พฤหัสบดีที่ 4 มี.ค. 36

ตรงกับวันขึ้น 12 ค่ำ เดือน 4 เวลา 09.59 น . ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ศาลหลักเมือง

5. องค์เทพประจำศาลบวราร

ทิศอีสาน ชื่อ พระเทวาโพธิสัตว์ พระอภิมะยาพุทธ

ทิศอาคเนย์ ชื่อ พระเทวาโพธิสัตว์ พระรัตนะสัมภาวะ-พุทธ

ทิศเหนือ ชื่อ พระเทวาโพธิสัตว์ พระอมิตาภะพุทธ

ทิศพายัพ ชื่อ พระเทวาโพธิสัตว์ พระอมะโหชะสิทธิพุทธ

6. องค์หลักเมือง สูง 2.47 ม. เส้นผ่านศูนย์กลาง 37 ซม. ลักษณะ 4 เศียร 4 พักตร์ แกะสลักลวดลายไทยศิลปศรีวิชัย ลงรักปิดทองประดับฉลุลวดลายขององค์

7. ศาลหลักเมืองเป็นศาลจตุรมุขยอดปราสาท ตามแบบสยาม-ลพบุรี ซึ่งเลียนแบบมาจากอินเดียสมัยคุปตะ สูง 21 เมตร กว้างยาว 5 x 5 เมตร ปราสาท 9 ชั้น ยอดทอง ชั้นสูงสุดประดิษฐานพระพุทธรูป อีก 8 ชั้น ประดิษฐานองค์เทพ หน้าบันชั้นแรกเป็นรูปรอยตราพญาราชหุ้มจันทร์ องค์ศาลล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว 2 ชั้น ชั้นแรกมีน้ำล้อมรอบบันไดทางขึ้นทั้ง 4 ด้าน มีบันได 7 เศียรประดับตรงหัวบันได หอดล้อมศาลล้อมรอบเป็นกำแพงแก้ว

8. สร้างวัตถุมงคลประจำศาลหลักเมืองหลายประเภท อาทิ เช่น

พระแสงหลักเมือง

ทำจากผงไม้หลักเมือง รูปกลม ประดับด้วยเศียรองค์หลักเมือง

พระนาคปรกทรงหยดน้ำ

เนื้อทองคำ เงิน และนวลโลหะ

พระโพธิสัตว์พางค์กาฬ

เนื้อทองคำ เงิน และนวลโลหะ

องค์จตุโชค ขนาดหน้าตัก 9 นิ้ว

ผ้ายันต์ดวงเมือง

ผ้ายันต์เสริมชะตาบารมี

ยันต์การเงิน

ร.ต. อำนาจ ไทยานนธ์
ผู้ริเริ่มและดำเนินการก่อสร้างศาลหลักเมือง
อดีต

นายอำเภออุบลราชธานี (6 ปี 2516 - 2522)

ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
(5 ปี 2532 - 2537)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปัจจุบัน

ประธานกรรมการมูลนิธิศาลหลักเมือง-
ประจวบคีรีขันธ์

ประธานชมรมมูลนิธิ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ที่อยู่

17/32 หมู่บ้านสมอไพร่ง ต.หัวหิน อ.หัวหิน
จ.ประจวบคีรีขันธ์ โทร. (032) 534 - 255